

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Гж 92/05
28.09.2005. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Војимира Цвијовића, председника већа, Браниславе Апостоловић и Јованке Кажих, чланова већа, у парници тужиоца АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против туженог "ББ", чији је пуномоћник БВ, дипломитрани правник, ради исплате, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Окружног суда у Београду П.1002/98-04 од 25.01.2005. године, у седници одржаној 28.септембра 2005. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ пресуда Окружног суда у Београду П.1002/98-04 од 25.01.2005. године и предмет враћа истом суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Београду П.1002/98-04 од 25.01.2005. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев, којим је тражено да се тужено предузеће обавезе да плати тужиоцу на име ауторског хонорара износ од 40.000,00 динара, са припадајућом каматом и трошкове спора. Тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове спора.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је дао одговор на жалбу.

Испитујући побијану пресуду Окружног суда у Београду, у смислу члана 365. ЗПП, Врховни суд је нашао да је жалба основана.

Према чињеничном стању утврђеном од стране Окружног суда у Београду, тужилац је са туженим предузећем на дан 25.03.1997. године, закључио два издавачка уговора за издавање две књиге, које су изашле из штампе __. године. Тужени је, сходно одредбама уговора, одштампао по 2000 примерака, односно укупно 4000 примерака, те по 1000 примерака од сваке књиге предао тужиоцу у складу са уговором, као и по 20 примерака као аутору. Уговорима тужилац се обавезао да набави осамдесетограмски папир и картон или одговарајућу противвредност, што није учинио. Трошкове издавања књиге сносио је тужени. Како тужилац није испунио своју обавезу, то по оцени окружног суда нема право на ауторски хонорар.

Одредбом члана 4. оба уговора, странке су се споразумеле да на име хонорара аутору припада 50% од малопродајне цене књига. Аутору припада хонорар за 1000 књига, јер се друга 1000 уступа истом ради подмирења обавеза према спонзорима и другим обавезама. Аутор је дужан да набави осамдесетграмски папир и картон или одговарајућу противвредност. Уколико аутор добије спонзорство у новцу "ББ", преузима на себе обавезу да 90% уплаћеног износа уплати одмах на жиро рачун аутора, чиме се плаћају трошкови ауторових додатних истраживања у земљи и ван ње, те трошкови прекуцавања текста, фотокопирање докумената и других. "ББ" ће 50% ауторског хонорара од књиге платити по изласку књиге из штампе, а других 50%, 60 дана касније уколико се књига раније не прода. Тачком 5. је предвиђено да аутору припада и 20 примерака одштампаног дела. Тужена је предала тужиоцу, по 1000 примерака од сваке књиге и по 20 примерака на име хонорара и исплатила један део на име ауторског хонорара од 15%. Тужилац није испунио своју обавезу у погледу предаје осамдесетграмског папира и картона, нити је исплатио туженој одговарајућу противвредност.

У конкретном случају уговори између странака од 25.03.1997. године представљају двостране теретне уговоре. Наиме, и једна и друга страна имају одређена права и обавезе. Одредбом члана 122. Закона о облигационим односима прописано је да у двостраним уговорима ни једна страна није дужна испунити своју обавезу, ако друга страна не испуни или није спремна да истовремено испуни своју обавезу, изузев ако је шта друго уговорено или законом одређено, или ако што друго проистиче из природе посла. Али, ако на суду једна страна истакне да није дужна испунити своју обавезу, док и друга страна не испуни своју, суд ће наложити да испуни своју обавезу кад и друга страна испуни своју. Тужилац има право на исплату ауторског хонорара у висини од 15% од малопродајне цене књига за 1000 примерака, а тужена обавезу да тај износ исплати. С друге стране тужилац има обавезу да набави осамдесетграмски папир и картон или исплати одговарајућу противвредност, а тужена право да захтева предају папира и картона, односно исплату одговарајуће противвредности. Чињеница да тужилац није испунио своју обавезу у погледу предаје папира и картона или исплате противвредности не ослобађа тужену за исплату ауторског хонорара, а обавезу да се испуни обавеза једне и друге стране поштом према одредби

ауторског хонорара, с обзиром да се испуњење обавеза једне и друге стране регулише према одредби наведеног цитираног члана, што суд није имао у виду.

У поновном поступку, другостепени суд ће утврдити чињенично стање од значаја за примену наведене одредбе и одлучити о тужбеном захтеву.

Са изнетих разлога, а на основу члана 370. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа

судија,

Војимир Цвијовић, с.р.

За тачност отправка

ан